

In Memoriam van Zr Antoinette Winkelman, zoals voorgelezen op haar uitvaart op woensdag 10 juli 2024 in de kapel van het Wereldhuis te Boxtel.

Onze medezuster Antoinette is geboren als nakomertje in een gezin van vier in Zwolle. In haar levensboek schrijft ze dat ze dacht dat het woord nakomertje bij haar naam hoorde, omdat ze het zo vaak hoorde, dus ze noemde zichzelf: Nettie het nakomertje....

Haar vader was bakker, net als zijn vader, en haar moeder was huisvrouw en werkte in de winkel. Het was een hardwerkend katholiek gezin. Nettie heeft de Tweede Wereldoorlog en de Hongerwinter heel bewust meegemaakt, ze ging met haar moeder op voedseltocht bij de boeren en ook kwamen er tijdelijk kinderen uit het Westen bij hen wonen om aan te sterken.

Na de MULO ging ze naar de huishoudschool en werkte ze in de bakkerswinkel. Ook was ze erg actief als gidsenleidster. Daarna deed ze, samen met haar trouwe vriendin Annie, een slagersdochter, de verpleegstersopleiding in het r.k. ziekenhuis De Weezenlanden in Zwolle. Het idee om het klooster in te gaan speelde toen al wel bij Nettie, maar ze worstelde er nogal mee en wilde er niet meteen aan toegeven. Tijdens haar opleiding tot verpleegster kreeg ze, na een film van de Witte Zusters gezien te hebben, het idee om naar Afrika te gaan, maar niet als religieuze maar als leek.

Na enkele indrukwekkende retraites echter en een uitgeraakte verkering, ging ze toch eens kijken bij twee verschillende congregaties: bij de Medische Missie Zusters in Imstenrade en bij de Witte Zusters in Boxtel. Bij die laatste voelde ze zich meteen thuis. Na haar intrede in 1957, wilde ze de kraamopleiding gaan doen, weer samen met vriendin Annie, maar een Witte Zuster adviseerde haar om de vroedvrouwenopleiding te gaan doen. Daar zou ze meer aan hebben in Afrika. Aldus geschiedde...

In februari 1959 vertrok Zuster Antoinette naar Algiers voor haar internationale jaar, uiteraard met haar banjo mandoline. Vaak heeft ze verteld hoe ze op de boot muziek heeft gespeeld in het ruim en dat de matrozen kwamen kijken. In '62 werd ze benoemd voor Tanzania, eerst om KiSwahili en Kisekuma te leren, daarna om te werken op de kraamafdeling van het ziekenhuis in Bukumbi. Hier zorgde ze met primitieve middelen voor de vele premature babietjes. Haar zuster naam was eigenlijk Zr Odetta en toen er een klein kindje werd geboren wat ook haar naam kreeg, schreef ze aan haar vader de bakker dat er een klein kadetje was geboren.

Later werd ze gevraagd om ook les te gaan geven aan leerling-verpleegkundigen, na hiervoor een 2-jarige opleiding te hebben gedaan in Ierland. Het theoretische werk lag haar eigenlijk beter dan het praktische, zei ze. Ze werd hoofd van de verpleegsters- en vroedvrouwenschool in Bukumbi, een taak die haar goed lag. Ze kon goed opschieten met de studenten, jongens en meisjes.

In 1975 ging Antoinette op verlof naar Nederland, waar ze vervolgens 5 jaar bleef om te werken als assistente van het Provinciale Team. Haar vader was net gestorven en zo kon ze haar moeder in Zwolle vaker bezoeken. Ook verzorgde ze de oude en zieke zusters in klooster Sancta Monica in Esch. In 1983 keerde ze terug naar haar geliefde Tanzania om in een afgelegen kliniekje in Usongo te gaan werken, waar hongersnood en een mazelenepidemie heerste. Dit werk was helaas veel te zwaar voor Antoinette, ze werd er overspannen van en moest langdurig gaan uitrusten in het Provinciaal in Kipalapala.

Na weer opgeknapt te zijn, ging ze naar Sumbawanga om een huishoudschooltje op te richten en veel huisbezoeken te doen voor twee nieuwe parochies van de Witte Paters, een mooie periode in haar leven en ze legde vele contacten. In 1991 werd ze administratief medewerkster in Dar es Salaam en regelde alle visa, paspoorten en vergunningen e.d. voor de Witte Paters en Zusters. Ook was ze hun chauffeur.

In 1993 keerde ze terug naar Nederland, in eerste instantie voor tijdelijk vanwege een blessure, maar uiteindelijk bleek het toch definitief te zijn. Ze werd gevraagd om de secretaresse van de Nederlandse Congregatie te worden. Dit heeft ze tot 2017 heel nauwgezet gedaan. Ook nam ze de taak van archivaris op zich. Tevens was ze contactpersoon voor de zustercommunities in Eindhoven en Nuland. Ze woonde in de communities van Esch, de Molenwiek en in de Prins Bernardstraat.

In 2008 verhuisde ze naar een zelfstandig appartement in de Molenhof en twee jaar geleden naar het Wereldhuis, waar ze goed op haar plek was en vaak meedeed aan de activiteiten. De laatste tijd kreeg ze meer en meer beperkingen, zowel cognitief als fysiek, waardoor ze in een rolstoel belandde. Samen met haar familie heeft ze gelukkig nog haar 65-jarig jubileum mogen vieren dit jaar.

Antoinette was een nuchtere behulpzame en aardige zuster, die vaak met droge humor uit de hoek kon komen. Ze was gefocust op haar taak en werd daarin niet graag gestoord. Ze was efficiënt en doelgericht. Haar bijdrage aan de organisatie van de tentoonstelling De Witte Karavaan, 150 jaar Witte Paters en Witte Zusters in St. Agatha in 2017-18 was evident. Ook heeft ze veel gedaan aan de overdracht van de archieven naar het Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven. Ze wist enorm veel vanuit haar administratieve en archiefwerk van al die jaren.

Wij zullen haar grapjes, verhalen en opmerkingen gaan missen en zijn blij dat je een verhuizing naar de pg-afdeling niet meer hebt hoeven meemaken. Lieve Antoinette, rust zacht in de Eeuwige Vrede van de Heer.